

1. Πρώτη Ενότητα: Η καταγραφή (10:00 – 12:00)

Ομιλητές: *Anne Bergman-Tahon*, διευθύντρια της Ομοσπονδίας Ευρωπαϊών Εκδοτών (FEP), υπεύθυνη της πρωτοβουλίας ARROW+, *Françoise Dubruille*, διευθύντρια της Ομοσπονδίας Ευρωπαϊών Βιβλιοπωλών (EBF), *Εύη Σαχίνη*, Προϊσταμένη Τμήματος Στρατηγικής & Ανάπτυξης Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ), *Έλλη Φιλιπποπούλου*, νομική σύμβουλος του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου, ειδικευμένη σε θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας (ο κ. Sarzana απουσιάζει).

Συντονιστές: *Γιάννης Ζηρίνης*, (εκδόσεις Κριτική), *Κατρίν Βελισσάρη*, (Διευθύντρια ΕΚΕΒΙ)

Η κα Βελισσάρη και ο κ. Ζηρίνης έθεσαν τις ερωτήσεις: Οι ομιλητές πιστεύουν ότι το ψηφιακό βιβλίο θα αντικαταστήσει το έντυπο βιβλίο; Υπάρχει σήμερα μια ζήτηση για το ψηφιακό βιβλίο στην Ευρώπη και την Ελλάδα; Το ψηφιακό βιβλίο θα πέσει υποχρεωτικά θύμα της πειρατείας όπως ήδη έχει γίνει για τη μουσική; Υπάρχουν τρόποι να αποφύγουν την πειρατεία; Υπάρχουν χώρες που έλαβαν μέτρα σε αυτόν τον τομέα; Τελικά το μέλλον του βιβλίου συνδέεται με το μέλλον του νόμου για τα πνευματικά δικαιώματα; Η μάχη κατά της πειρατείας δεν είναι πρώτα απ'όλα απόρριψη της δωρεάν πρόσβασης στο ψηφιακό βιβλίο, θέμα κουλτούρας; Προετοιμάζονται οι εκδότες; Μπορεί να είναι ένα μέλλον χωρίς εκδότες, χωρίς βιβλιοπώλες; Για τον βιβλιοπώλη τι είναι το ψηφιακό βιβλίο; Μια πρόκληση, μια απειλή ή μια ευκαιρία; Την ώρα της ψηφιοποίησης ποιος είναι ο απολογισμός για την ενιαία τιμή του βιβλίου; Για τους βιβλιοθηκάρους ποιο είναι το μέλλον; Αυτή τη στιγμή ποιες μάχες δίνονται από τις Ευρωπαϊκές Ομοσπονδίες Εκδοτών και Βιβλιοπωλών; Η ψηφιοποίηση είναι τελικά μεγάλη επιστροφή του κράτους; Τι γίνεται με το Google; κ.λπ.

★ ★ ★

Η διευθύντρια της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Εκδοτών, κ. *Anne Bergman-Tahon*, και η νομική σύμβουλος του ΕΚΕΒΙ κ. *Έλλη Φιλιπποπούλου* αναφέρθηκαν στο πρόβλημα της πειρατείας, η οποία προϋπήρξε, ιστορικά, των εκάστοτε νομικών

ρυθμίσεων. «Σήμερα το δίκαιο της πνευματικής ιδιοκτησίας είναι πολύ ισχυρό, το πρόβλημα βρίσκεται στην εφαρμογή του νόμου», τόνισε η κ. Φιλιπποπούλου. «Τα δικαστήρια δεν έχουν αναπτύξει ακόμα ειδική τεχνογνωσία και εμπειρία στις υποθέσεις ψηφιακής πειρατείας και πειρατείας μέσω διαδικτύου και οι διαδικασίες κοστίζουν», είπε. «Δεν υπάρχει τίποτα 'ρομαντικό' σε σχέση με την πειρατεία», τόνισε η κ. *Bergman-Tahon*, «ενώ η καταπολέμησή της εξασφαλίζει τους όρους ύπαρξης των συντελεστών του βιβλίου και των πνευματικών δημιουργών». Συμπλήρωσε ότι πρωτοβουλίες μπορούν να αναληφθούν ανεξαρτήτως του 'μεγέθους' μιας αγοράς και μιας γλώσσας, όπως έδειξε το παράδειγμα, στο Βέλγιο, της Ομοσπονδίας Φλαμανδών Εκδοτών και Βιβλιοπωλών. Από την πλευρά της, η διευθύντρια της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Βιβλιοπωλών, κ. *Françoise Dubruille* ανέφερε ότι τα βιβλιοπωλεία σαφώς θα πωλούν, στην ψηφιακή εποχή, τόσο κείμενα (αρχεία) όσο και ψηφιακές συσκευές ανάγνωσης (eReaders). Παρομοίασε το σοκ της ψηφιακής εποχής για τα βιβλιοπωλεία με το σοκ το οποίο δέχτηκαν τα ταξιδιωτικά πρακτορεία, όταν έγινε δυνατή η έκδοση εισιτηρίων από το Διαδίκτυο, και ανέφερε ότι το βιβλιοπωλείο του 2020 οφείλει να είναι εξειδικευμένο, προσανατολισμένο σε συγκεκριμένες αγορές («*librairie de niche*»), αλλά και τόπος συνάντησης ανθρώπων και κέντρο πολιτισμού. Σε σχέση με τα ζητήματα του ΦΠΑ και της Ενιαίας Τιμής Βιβλίου, παρατήρησε ότι «το βιβλίο είναι βιβλίο, ανεξαρτήτως της μορφής του». Περνώντας στον τομέα των βιβλιοθηκών, η κ. *Εύη Σαχίνη*, προϊσταμένη του Τμήματος Στρατηγικής & Ανάπτυξης του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης, επισήμανε τις διαφορές που υπάρχουν ανάμεσα στις ακαδημαϊκές/ ερευνητικές και τις δημόσιες βιβλιοθήκες («το κοινό των πρώτων είναι πολύ πιο απαιτητικό», είπε), ανάμεσα στο ψηφιακό και στο ψηφιοποιημένο βιβλίο, ανάμεσα στο εκπαιδευτικό και στο λογοτεχνικό βιβλίο (του οποίου τα ζητήματα των πνευματικών δικαιωμάτων είναι «πιο περίπλοκα και πιο δραστικά»). Στη συνέχεια, αναφέρθηκε στις εμπειρίες του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης στη δημιουργία βιβλιοθηκών ανοιχτής πρόσβασης, όσον αφορά τις επιστημονικές εκδόσεις και τα επιστημονικά άρθρα, στις θετικές και στις ανθρωπιστικές επιστήμες, που χαρακτηρίζονται από δυναμικό περιβάλλον αλλά και σεβασμό των πνευματικών δικαιωμάτων («αναφερόμαστε, κυρίως, σε ξενόγλωσσα περιοδικά στα οποία έχουμε προπληρώσει τα δικαιώματα χρήσης για όλους τους χρήστες μας», είπε.) Στην παρατήρηση, εάν «το ψηφιακό βιβλίο είναι η μεγάλη επιστροφή του Κράτους», οι ομιλητές απάντησαν ότι «το Κράτος δεν είναι εκδότης, δεν είναι αυτή η δουλειά του», ενώ στο ερώτημα περί ύπαρξης μιας πανευρωπαϊκής πλατφόρμας, η κ. *Anne Bergman-Tahon* ανέφερε ότι η *Europeana* βρίσκεται σε πειραματικό στάδιο, ότι στην Ε.Ε. έχουμε 22 επίσημα ομιλούμενες γλώσσες και ότι θα πρέπει να βρούμε, παράλληλα, μια εμπορική εφαρμογή.